

W ZWIĄZKU Z ZAGROŻENIEM POWODZIOWYM

NA WYPADEK POWODZI:

W tym celu:

- ⇒ Już dzisiaj przenieś wartościowe rzeczy na górne kondygnacje budynków;
- ⇒ *Jeśli możesz - odeślij dzieci i osoby starsze w bezpieczne miejsce, np. do rodziny, znajomych;*
- ⇒ *Ustal sposoby kontaktowania się z rodziną w razie utracenia z nią łączności np. przez krewnych, znajomych...;*
- ⇒ Naucz najbliższych członków rodziny odłączania źródeł energii, gazu, wody;
- ⇒ Zgromadź w domu niezbędną ilość nie psującej się żywności;
- ⇒ Zgromadź w pojemnikach znaczną ilość czystej wody, w czasie powodzi może nie funkcjonować kanalizacja, studnie;
- ⇒ Przenieś na górne kondygnacje miejsca sypialne, lub, jeśli nie masz takiej możliwości, śpij u sąsiada, który taką możliwość posiada;
- ⇒ Miej włączone radio na częstotliwości regionalnego radia - w celu wysłuchania komunikatów o zagrożeniu i sposobach postępowania;
- ⇒ Zapewnij sobie odpowiednią ilość źródeł światła - latarki, świece, zapasowe baterie do radia i latarek;
- ⇒ Zapewnij wszystkim domownikom odpowiednią odzież i obuwie;
- ⇒ Jeśli masz sprzęt pływający utrzymuj go w sprawności, używaj go wyłącznie podczas zagrożenia życia - prąd wody może porwać sprzęt w raz z osobami;
- ⇒ Poznaj drogi ewakuacyjne i zapoznaj z nimi swoich najbliższych i sąsiadów;
- ⇒ W razie ewakuacji zabierz ze sobą najcenniejsze rzeczy, odzież, dokumenty i produkty żywnościowe na 2-3 dni;
- ⇒ Wyłącz odbiorniki energii (gaz, prąd) i wodę. Zamknij mieszkanie;
- ⇒ Wyprowadź lub wywieź inwentarz żywy w bezpieczne miejsce, wskazane przez Miejskie Centrum Reagowania ;
- ⇒ Zapewnij inwentarzowi żywemu paszę, na co najmniej 2 – 3 doby;
- ⇒ Dostosuj się do poleceń osób prowadzących akcje ratunkową;

PAMIĘTAJ

JEŚLI MOŻESZ - WYKONAJ CZĘŚĆ CZYNNOŚCI JUŻ DZISIAJ - PÓŹNIEJ MOŻESZ NIE ZDAŹYĆ

WODA DO PICIA

Fala powodziowa niesie ze sobą zanieczyszczenia bakteryjne i chemiczne, groźne dla zdrowia i życia człowieka.

W celu uzyskania wody bezpiecznej dla zdrowia należy bezwzględnie wszystkie studnie doprowadzić do odpowiedniego stanu technicznego oraz oczyścić je i wydezynfekować.

INFORMACJA O ŻYWNOŚCI

Artykuły żywnościowe pozostawione lub przechowywane w miejscach objętych powodzią są narażone na zniszczenie, zepsucie lub zanieczyszczenie. Dlatego należy je dokładnie sprawdzać przed spożyciem. Żywność zepsuta, zanieczyszczona i spleśniała jest szkodliwa dla zdrowia. Spożywanie jej prowadzi do choroby, a nawet śmierci.

NIE JEDZ, ZWŁASZCZA NIE PODAWAJ DZIECIOM PRODUKTÓW, KTÓRE

- ❖ Zostały zalane, a nie są hermetycznie opakowane, jeśli nawet nie wykazują oznak zepsucia,
- ❖ Mają zmieniony zapach, barwę, smak, konsystencję,
- ❖ Mają widoczną pleśń lub zapach spleśniały stęchły,
- ❖ Są w widoczny sposób zanieczyszczone lub posiadają obcy chemiczny zapach,
- ❖ Są w opakowaniach pozbawionych etykiet, w związku, z czym mogą być mylnie uznane za żywność, np. trujące oleje mineralne, zaprawione zboża siewne itp.
- ❖ Znajdowały się bez szczelnych opakowań w miejscach brudnych - w chlewach, oborach, kurnikach itp.
- ❖ Są w puszkach o wydętych wieczkach.

W razie zanieczyszczenia lub zmoczenia powierzchni wodoszczelnego opakowania żywności, po usunięciu z opakowań zanieczyszczeń, produkt może być spożyty, jeżeli nie wykazuje żadnych zmian.

W KAŻDYM PRZYPADKU WYSTĄPIENIA BIEGUNKI, WYMIOTÓW, PODWYŻSZONEJ TEMPERATURY, BÓLÓW BRZUCHA I TYM PODOBNYCH OBJAWÓW ZATRUCIA POKARMOWEGO - BEZZWŁOCZNIE ZWRÓCIĆ SIĘ DO LEKARZA

INFORMACJA O ZAPOBIEGANIU CHOROBYM ZAKAŻNYM

Woda roznosi i osadza na terenie powodziowym zarazki zakaźnych schorzeń przewodu pokarmowego: duru brzuszego, czerwonki, salmonelloz i innych chorób biegunkowych. W glebie oraz pomieszczeniach chłodnych i wilgotnych mogą pozostawać zdolne do zakażenia przez kilka tygodni. Zarazki należy zniszczyć wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

W tym celu trzeba:

- Odkazić wapnem chlorowanym zalane powodzią studnie i ujęcia wodne;

- Oczyszczyć z osadów i odkazić przy użyciu chemicznych środków czyszczących powierzchnię ścian, podłóg i sprzętów gospodarczych;
- Wywietrzyć, wysuszyć i odmalować zalane pomieszczenia mieszkalne i gospodarcze, zwłaszcza te, w których przechowuje się żywność i gdzie przebywają małe dzieci oraz osoby starsze, niepełne;
- Oczyszczyć, wysuszyć i odkazić zalane miejsca ustępowe; często powtarzać odkażanie urządzeń sanitarnych i ustępów, zmywać je i utrzymywać w czystości i suchości.

Zakaźne schorzenia przewodu pokarmowego szerzą się poprzez zakażoną wodę, żywność i brudne ręce.

TYLKO RYGORYSTYCZNE PRZESTRZEGANIE ZASAD HIGIENY CHRONI PRZED ZACHOROWANIEM:

- **Wodę do picia, płukania owoców i warzyw spożywanych na surowo, do mycia zębów należy ZAWSZE GOTOWAĆ przed użyciem;**
- Ręce myć dokładnie wodą i mydłem,
- W razie zachorowania należy jak najszybciej zgłosić się do lekarza i poddać jego zaleceniom;
- W przypadku konieczności zastosowania szczepień ochronnych przeciw durowi brzuszemu należy jak najszybciej zgłosić się do odpowiednich punktów szczepień

OCZYSZCZANIE I ODKAŻANIE STUDNI KOPANEJ

Po wybraniu wody ze studni trzeba oczyścić dno ze szlamu i wszelkich nieczystości wybrać kilkudziesięciocentymetrową warstwę piasku i wypełnić warstwą przemytego żwiru lub gruboziarnistego piasku grubości 10 cm, oczyścić cembrowinę oraz zabetonować ubytki i szpary.

Przed przystąpieniem do dezynfekcji należy zmierzyć za pomocą tyczki lub ciężarka na sznurku głębokość wody w studni. Na każdy metr głębokości wody odmierzamy ilość wapna chlorowanego wg zasad podanych w tabelce.

Średnica studni w cm	Potrzebna ilość wapna chlorowanego na każdy metr głębokości wody	Ilość monochloraminy na każdy metr głębokości wody
80	150 g - 1 szklanka	165 g
90	200 g - 1 szklanka i ćwierć	220 g
100	250 g - półtorej szklanki	270 g
120	350 g - 2 szklanki i ćwierć	380 g

W przypadku stosowania roztworu podchlorynu sodu należy odmierzyć szklankę takiej samej objętości jak dla wapna chlorowanego lub dawki wymienione w tabelce w gramach dwukrotnie zwiększyć.

Aby prawidłowo przeprowadzić dezynfekcję należy:

=> Do wiadra z wodą dodać dwie płaskie łyżeczki od herbaty któregoś 2 wymienionych środków dezynfekcyjnych i wyszorować tym cembrowinę,

=> *Po ponownym napełnieniu studni wodą rozmieszać w wiadrze z niewielką ilością wody odmierzoną według tabeli ilość środka dezynfekcyjnego dopełnić wiadro wodą zamieszać łyżką lub poprzez nabieranie wiadrem i wlewanie z powrotem,*

=> Po 24 godzinach wybierać wodę aż do zaniku zapachu chloru.

UWAGA: środki dezynfekcyjne należy przechowywać w suchym i ciemnym pomieszczeniu w naczyniu drewnianym lub szklanym.

ODKAŻANIE WEWNĘTRZNEJ CZĘŚCI POMPY ABISYŃSKIEJ

Przeprowadza się w następujący sposób: 4 gramy wapna chlorowanego (1 czubata łyżeczka) albo 7 ml roztworu podchlorynu sodu (1,5 łyżeczki) rozpuścić w dwóch kubłach wody. Zdjąć kolumnkę studni, wlać do rury przygotowany roztwór nałożyć kolumnkę i pompować aż do ukazania się wody w wylocie pompy, pozostawić 24 godziny następnie pompować aż do zaniku zapachu chloru w wodzie.

ODKAŻANIE WODY

Każdą niepewną wodę przeznaczoną do picia należy odkażać. Dzięki zniszczeniu bakterii, a w szczególności chorób zakaźnych przewodu pokarmowego, staje się ona bezpieczna dla zdrowia. Odkazanie wody można przeprowadzić różnymi środkami i sposobami:

- Najprostszym i dobrym sposobem odkażania wody jest jej gotowanie,
- Można również dezynfekować wodę za pomocą specjalnych preparatów i pastylek pod różnymi nazwami, przeprowadzając ten zabieg ściśle według przepisów **załączonych do tych preparatów.**

UWAGA: odkażanie nie usuwa zanieczyszczeń chemicznych.

PAMIĘTAJ: duża zawartość związków chemicznych (azotanów) może wywołać u niemowląt sinicę, która przy braku natychmiastowej pomocy lekarskiej bywa śmiertelna. Dlatego wszystkie kobiety ciężarne oraz niemowlęta powinny korzystać wyłącznie z wody badanej i określonej jako odpowiadająca wymaganiom sanitarnym

JAK POZBYĆ SIĘ WODY Z ZALANEJ PIWNICY

- ❖ nie należy usuwać wody z piwnicy, jeżeli jej poziom w gruncie jest tak wysoki jak w zalanych pomieszczeniach lub wyższy,
- ❖ nie należy wypompowywać wielokrotnie ciągle napływającej wody,
- ❖ nie należy obniżać poziomu wody szybciej niż 2-3 cm na godzinę, przed rozpoczęciem wypompowywania wody należy ustalić źródło jej pochodzenia i miejsce napływu,
- ❖ jeżeli woda w piwnicach pochodzi z gruntu nie wolno jej usuwać jeśli poziom w gruncie jest wyższy od poziomu w piwnicy,
- ❖ jeżeli woda dostaje się do pomieszczeń z góry w czasie przejścia fali powodziowej, należy ją spompować uwzględniając zalecenia, że pompujemy tylko raz i tylko w przypadku gdy poziom wody w gruncie za ścianą jest niższy lub co najwyżej równy poziomowi posadzki zalanej piwnicy,
- ❖ jeżeli woda dostała się do piwnicy z przewodów kanalizacyjnych usuwanie jej można rozpocząć po zamknięciu przewodów odprowadzających,
- ❖ jeżeli zaobserwowano pojawienie się lub pęknięcie ścian budynków, wystąpienie osiadań i odchyłeń od pionu nie wolno pompować wody z piwnic ani w sposób pospieszny osuszać,

SUSZENIE BUDYNKÓW

- ❖ otwierać okna i drzwi w celu przewietrzenia mieszkania
- ❖ pootwierać okienka w piwnicy, meble poodsuwać od ścian na odległość co najmniej 20 cm i podnieść minimum na wysokość 5 cm od podłogi,
- ❖ uruchomić ogrzewanie jeżeli jest to możliwe lub specjalne agregaty,
- ❖ z pomieszczeń usunąć elementy wykończeniowe, które uległy uszkodzeniu oraz które mogą ulegać korozji biologicznej lub utrudniają wysychanie (np. podłogi, wykładziny, tapety, boazerie, płytki ceramiczne mocowane na kleju).

ZAPOBIEGANIE ROZWOJOWI GRZYBÓW I PLEŚNI

- ❖ ściany i sufity odkazić mlekiem wapiennym z wapna palonego i malować farbami również z wapna palonego,
- ❖ stropy drewniane pozbawić nawierzchni drewnianych i drewno pochodnych łącznie z materiałem podłogowym i ociepleniem, legary podłogowe wysuszyć a następnie zabezpieczyć środkiem impregnacynym do ochrony drewna przed zagrzybieniem, nowe elementy powinny być również impregnowane jak legary,
- ❖ stropy betonowe pozbawić warstw podłogowych (ocieplenia, parkietu, posadzki) wysuszyć odkazić mlekiem wapiennym z wapna palonego.

